

Pleegzorg

Praktijkgetuigenissen
en achtergronden

• CAT-CH
hulp bij ICT

• Nature for life
19 september

• Handicap opgenomen
in Gelijkekansenbeleid

Personen met een handicap zijn sinds het aantreden van de nieuwe Vlaamse regering als doelgroep toegevoegd aan het Gelijkekansenbeleid van de Vlaamse overheid. Wat betekent dat concreet? We vroegen het aan Heidi Vander Poorten, directeur van Gelijke Kansen in Vlaanderen.

Gelijke

Nu ook voor perso

Dat personen met een handicap in het Gelijkekansenbeleid worden geïntegreerd, is een logisch gevolg van het VN-verdrag over de rechten van personen met een handicap, zegt Heidi Vander Poorten. 'In dat verdrag staan vrij radicale beleidskeuzes: het recht voor iedere persoon met een handicap op zoveel mogelijk zelfbeschikking en zoveel mogelijk inclusie in de maatschappij.'

Concrete doelstellingen

Tot nu toe boog Gelijke Kansen zich wel al over de toegankelijkheid van gebouwen. Nu wordt de opdracht veel ruimer. 'We willen in elk beleidsdomein, van wonen over werk tot en met sport en cultuur, de aandacht voor personen met een handicap versterken. In de eerste plaats willen we dus alle Vlaamse ministers ertoe aanzetten om initiatieven te nemen die meer kansen geven aan personen met een handicap, zoals we dat nu ook al doen voor onze andere doelgroepen.'

Dat klinkt misschien vrijblijvend, maar dat is het niet. 'Op het niveau van de Vlaamse Regering worden duidelijke, meetbare doelstellingen

Hulp bij ICT

ICT-oplossingen voor mensen met een handicap zijn vaak erg handig, maar je moet er wel mee leren omgaan. Daarbij kan CAT-CH (spreek uit zoals het Engelse *catch*) een handje helpen.

Veel hulpmiddelen kun je pas optimaal gebruiken als je ermee hebt leren werken. Maar veel

verkopers bieden onvoldoende dienstverlening na verkoop. Daarom werd in april 2009 in Antwerpen het centrum CAT-CH opgericht (Center for Assistive Technology – Coaching in Hulpmiddelen).

CAT-CH is een initiatief van ICTwijs, dat via www.ictwijs.eu informatie verspreidt over ICT-

oplossingen voor mensen met een functiebeperking. CAT-CH zelf verzorgt groeps- en individuele lessen rond diezelfde hulpmiddelen. Personen met een handicap kunnen in het centrum ook allerlei hulpmiddelen uitproberen en CAT-CH geeft op aanvraag demonstraties voor scholen of groepen.

De dienstverlening van CAT-CH is betalend. De groepsessies kosten 50 euro per sessie per persoon, individuele coachings 20 euro per uur.

Kansen

nen met een handicap

voor het Gelijkekansenbeleid vastgelegd. Dat is een forse stok achter de deur. Die doelstellingen worden daarna per beleidsdomein vertaald in concrete actieplannen, die ook worden opgevolgd.'

Uitgestoken hand

Om de actieplannen te concretiseren, moet Gelijke Kansen eerst en vooral een goed beeld krijgen van de knelpunten en opportuniteiten op het terrein. 'We zullen een rondgang doen in het werkveld en bij de verschillende overheden. We screenen ook alle beleidsnota's van de Vlaamse regering op opportuniteiten, en bekijken hoe we onze beleidsinitiatieven via wetenschappelijk onderzoek kunnen onderbouwen.

'Daarnaast willen we contacten uitbouwen met middenveldorganisaties en gebruikersverenigingen. Dit is dan ook een uitgestoken hand naar het middenveld om elkaar beter te leren kennen en samen de prioriteiten voor de komende jaren vast te leggen. Als start plannen we op 29 juni een ronde tafel waarop minister Pascal Smet zijn beleidsplannen en ambities zal uiteenzetten.'

Sensibilisering

Gelijke Kansen wil niet alleen andere beleidsdomeinen stimuleren maar ook zelf een aantal initiatieven nemen die aan het Gelijkekansenbeleid voor mensen met een handicap meer draagvlak moeten geven. 'Zo willen we breed gaan sensibiliseren en zullen we werken aan een meer correcte beeldvorming.'

'Vlamingen zijn wel tolerant tegenover personen met een handicap, maar ze kijken nog te veel naar wat iemand *niet* kan in plaats van naar wat hij of zij *wel* kan. Dat is een forse rem op het Gelijkekansenbeleid. Je mag een werkgever nog zoveel subsidies bieden, als hij het idee heeft dat iemand met een handicap het werk minder goed zal doen dan iemand zonder, ga je niet ver komen.'

SiteSeeing

www.wai-not.be

'Wai not ICT voor ons?', schreef een jongen met een verstandelijke handicap ooit. Maar dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Voor mensen met een verstandelijke handicap is het moeilijk om de overdaad aan informatie op het internet te overzien. En het internet is ook niet zonder gevaren voor jongeren en kinderen – zeker als ze wat zwakker staan in de samenleving.

Daarom is WAI-NOT ontstaan: een veilige omgeving waar kinderen en jongeren met een verstandelijke handicap kunnen mailen en chatten met elkaar, een boodschap kunnen achterlaten in het gastenboek, spelletjes spelen en nieuws lezen.

Het WAI-NOT Internet Pretpark, zoals de site wordt genoemd, is aangepast aan 3 niveaus van verstandelijke beperking: ernstig, matig en licht. Voor elk van de niveaus worden hulpmiddelen aangeboden die het surfen moeten ondersteunen, zoals aangepaste teksten in een eenvoudige taal, spraakondersteuning of aangepaste navigatie: iedere pagina is met maximum twee muisklikken te bereiken.

Meer info

CAT-CH
Herrystraat 8b
2140 Antwerpen
☎ 03 609 52 30
☎ 03 609 52 37
✉ contact@cat-ch.eu
🌐 www.cat-ch.eu

Op 6 mei organiseerde het VAPH een miniconferentie over pleegzorg. Het doel was om de voornaamste knelpunten en uitdagingen in kaart te brengen waarmee de sector wordt geconfronteerd. Dat gebeurde samen met de diensten voor pleegzorg, de werkgeversorganisaties en Pleegzorg Vlaanderen.

‘Op naar meer

Luc Vervaet (Open Gezin Geraardsbergen) nam aan de miniconferentie deel. ‘Het belangrijkste was volgens mij dat er überhaupt, voor de eerste keer, een miniconferentie werd georganiseerd’, zegt hij. ‘Pleegzorg is een mooi voorbeeld van inclusie, maar blijft

nog veel te onbekend binnen de gehandicapten-sector. Met het nieuwe intersectorale decreet Pleegzorg en de zorgvernieuwing komt er ook heel wat op ons af. Het was dus goed dat we samen eens discussieerden over de richting die we uit willen.’

Provinciale samenwerking

Een van de kernpunten in het congres was de nood aan meer samenwerking binnen de provincies. ‘In Limburg is men daar al het langst mee bezig, zij het uitsluitend voor minderjarigen. Ook West-Vlaanderen heeft al een provinciale werking, en daar worden ook de volwassenen bij betrokken. Het is de bedoeling om vanaf begin volgend jaar in alle provincies met een dergelijke samenwerking van start te gaan.’

De samenwerking zou erop neerkomen dat

Renate Doms over pleegzorg in de praktijk

‘De best mogelijke situatie’

Renate Doms besloot vijf jaar geleden om haar zus Gerda bij haar in huis te halen en een erkenning als pleeggezin aan te vragen. Dat was het einde van een lange lijdensweg met nogal wat familiale moeilijkheden. ‘Ik ben gelukkig nu’, zegt Gerda. ‘Blij dat ik bij mijn zus kan zijn.’

Gerda heeft een matige verstandelijke handicap. De eerste 21 jaar van haar leven verbleef ze op internaat, daarna nam haar moeder de fakkel over. Maar daar werd ze volgens Renate verwaarloosd. ‘Mijn moeder had op korte tijd nogal wat verschillende partners en Gerda moest voortdurend mee verhuizen, en vaak werd ze ook niet goed behandeld. Het stoorde me dat van haar invaliditeitsuitkering niets voor haar zelf werd weggezet.’

Niet gemakkelijk

‘Uiteindelijk kon ik het niet meer aanzien en heb ik Gerda bij mij thuis genomen, tegen de zin van mijn moeder. Dat was geen gemakkelijke beslissing. Voor mijn vriendin, bijvoorbeeld, was het een enorme aanpassing. Plots was er iemand in huis die ze nauwelijks kende, en daar zijn toch heel wat discussies over geweest.’ Ook het papierwerk was niet te onderschatten, zegt Renate. ‘Alles was bij moeder achtergebleven:

kleren, papieren. Ik wist niet eens welke handicap Gerda eigenlijk had.’

‘Om dat allemaal te regelen, ben ik uiteindelijk terechtgekomen bij Cadon in Aalst, die indertijd nog het dossier hadden opgesteld voor haar invaliditeitsuitkering. Zij hebben me echt heel goed geholpen. En ze hebben me erop gewezen dat ik een aanvraag kon doen om als pleeggezin te worden erkend. Zo ben ik bij Open Gezin in Geraardsbergen terechtgekomen.’

Inhoudelijke ondersteuning

Elk pleeggezin krijgt een bedrag per dag dat zijn gast er verblijft. ‘Maar voor mij is de inhoudelijke

Minicongres Pleegzorg kijkt naar de toekomst 'samenwerking'

er voortaan in elke provincie één loket is voor werving en selectie van pleeggezinnen, intake van gasten en de toeleiding van de gast naar het juiste pleeggezin. 'Nu heeft elke dienst eigen regels en methoden om pleeggezinnen te selecteren en te *matchen* met het juiste pleegkind. Het is dus beter om dat te stroomlijnen', zegt Luc Vervaeke. 'Maar we moeten er tegelijk op letten dat we niet te veel gaan stroomlijnen. Pleegzorg voor volwassenen is iets heel anders dan pleegzorg voor minderjarigen, en die eigenheid moet worden bewaard.'

Uitbreiding?

Minister Vandeuren schuift in zijn beleidsnota pleegzorg naar voren als de eerste hulpverleningsvorm voor kinderen tot 6 jaar oud. 'Dat is een belangrijk signaal, want in het verleden was

pleegzorg wel eens het ondergeschoven kind. Bij het uitbreidingsbeleid zijn we nauwelijks betrokken. Daardoor zijn heel wat mensen die in principe voor pleegzorg in aanmerking kwamen, toch terechtgekomen in zwaardere zorgvormen, en dat is jammer.'

'Een ander gevolg van die beperkte groei is dat heel wat pleeggezinnen, na een vrij zware screeningsprocedure, soms jaren moeten wachten eer hen eindelijk een pleegkind wordt toegewezen. Als je eerst zoveel moeite moet doen en vervolgens twee jaar zit te wachten: ja, dan hoeft het voor de meeste mensen niet meer.'

Snoeien in de regels

'Vandaar dat we ervoor pleiten om de regelgeving rond pleegzorg bij de tijd te brengen. Nu zitten we nog altijd met een regelgeving uit de

jaren zeventig, toen pleegzorg onder dezelfde regels als de residentiële zorg viel. Bovendien zijn er verschillende sectoren die elk hun eigen regels voor pleegzorg hebben: Kind en Gezin, het VAPH, Bijzondere Jeugdzorg en de psychiatrie. Zodat je soms in de situatie terechtkomt dat de verschillende sectoren voor hetzelfde kind tegengestelde regels hebben. Dat kan beter!'

Luc Vervaeke

Renate Dooms:
'Voor mij is de inhoudelijke ondersteuning het belangrijkste.'

delijke ondersteuning het belangrijkste. Als je eraan begint, weet je in feite heel weinig over hoe je moet omgaan met iemand die een handicap heeft. Dan is het goed als je terechtkunt bij professionals. Open Gezin komt sowieso 4 à 5 keer per jaar langs om te kijken of alles goed loopt, maar ook daarbuiten kunnen we altijd een beroep op hen doen. Als we bijvoorbeeld eens een paar dagen willen uitblazen, kan Open Gezin ons de adressen geven van instellingen voor kortverblijf. Op die manier staan we er nooit alleen voor, en dat is toch een geruststelling.'

Ook de activiteiten van Open Gezin worden geapprecieerd. 'Een keer per jaar gaat Gerda op kamp, en af en toe zijn er daguitstapjes: dat

is leuk. En eens per jaar gaat ze ook op reis, naar Spanje of Oostenrijk, maar dat is buiten Open Gezin om, via een reisbureau dat reizen voor mensen met een handicap organiseert.'

PAB

Voor het ogenblik vindt Renate de situatie de best mogelijke. 'Ik zou het erg vinden om Gerda nu al naar een instelling te moeten verwijzen. Anderzijds staat ze wel al op de wachtlijst, voor als de zorg ons toch te zwaar zou worden. En we overwegen ook een PAB. Hoewel: ik heb nu te horen gekregen dat een PAB niet met pleegzorg kan worden gecombineerd. Dat is een dilemma, want de ondersteuning van Open Gezin is voor ons toch echt belangrijk.'

Petitie

handicap en ontwikkelingssam

Personen met een handicap zijn een kwetsbare groep in de samenleving, zeker in de ontwikkelingslanden. Daar wonen maar liefst 455 miljoen mensen met een handicap en 82 % van deze groep leeft onder de armoedegrens. Platform Handicap en Ontwikkelingssamenwerking (PHOS) wil daar iets aan veranderen.

PHOS is een erkende niet-gouvernementele organisatie die een bijdrage wil leveren aan de uitbouw van inclusieve maatschappijen in het Zuiden waarin personen met een handicap worden gewaardeerd en een evenwaardige plaats krijgen.

België ondertekende zowel de Millennium-verklaring van de Verenigde Naties als het VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap. Daarin staat dat ontwikkelingssamenwerking inclusief en toegankelijk moet zijn. Toch is de Belgische ontwikkelings-

samenwerking veel te weinig gericht op deze doelgroep. Daarom lanceerde PHOS een petitie met 3 eisen die op 3 december, niet toevallig de internationale dag voor personen met een handicap, wordt overhandigd aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking.

Drie eisen

De petitie bevat drie concrete eisen voor drie verschillende doelgroepen.

- **Voor iedereen:** geef personen met een handicap evenveel kansen.

- **Voor de beleidsmakers:** vertaal de ideeën uit het VN-verdrag over de rechten van personen met een handicap in beleid. Investeer in ontwikkelingsprojecten die aandacht hebben voor personen met een handicap en integreer hen in het beleid.

- **Voor iedereen die actief is in het Zuiden:** betrek personen met een handicap bij ontwikkelingswerk.

Nature for Life

Het Nationaal Park Hoge Kempen is een enorm natuur- en recreatiegebied, en het eerste Nationaal Park dat in Vlaanderen werd opgericht. Eens per jaar wordt daar Nature for Life georganiseerd – ook voor mensen met een handicap. De editie-2010 vindt plaats op 19 september.

Rotary Club Genk Staelen startte in 2007 met Nature for Life, samen met het Regionaal Landschap Kempen en Maasland. Sindsdien wordt het evenement elk jaar georganiseerd op de derde zondag van september. Het centrum van de activiteiten is de luchtmachtbasis van Zutendaal-Wiemesmeer aan de rand van het park.

Nature For Life biedt een aantrekkelijk programma voor fietsers, wandelaars, mountainbikers en sportievelingen in de brede zin van het woord. Er is speciale aandacht voor mensen met een handicap. Zo zijn er aangepaste trajecten voorzien, of kunnen mensen met een handicap meerijsen met de paardenkoets.

De toegangsprijs voor de evenementen op de luchtmachtbasis wordt bewust laag gehouden. Vorig jaar kostte een toegangsticket 2,5 € (de prijs voor de editie-2010 was bij het ter perse gaan nog niet bekend). De opbrengst van Nature for Life gaat elk jaar naar een betere toegankelijkheid van het Nationaal Park voor personen met een handicap, door de aanleg van rolstoelpaden, speciale bewegwijzering, of de aankoop van aangepaste materialen.

Meer info

 natureforlife.homestead.com

 info@nature.be

 089 85 48 76

enwerking

Europees congres pleegzorg

Tijdens een roadshow doorheen de Vlaamse steden zal het PHOS de mensen aansporen om de petitie te ondertekenen. U kunt ze ook online tekenen, op www.phos.be.

De vzw Pleegzorg Vlaanderen organiseert van 16 tot 18 september in Leuven een Europees congres rond pleegzorg. Het congres kadert in het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie en wordt mee gesponsord door het VAPH.

Het congres brengt een reeks actuele thema's en vragen rond pleegzorg samen. Iedereen uit binnen- en buitenland die met pleegzorg te maken heeft, is welkom: de cliënten, de pleeggezinnen, medewerkers en directies binnen de hulpverlening en de overheid.

Het congres wil:

- een inventaris maken van het bestaande wetenschappelijk onderzoeksmateriaal op diverse terreinen,

- de Vlaamse pleegzorg en de positie van pleegzorg in het zorglandschap vergelijken met andere Europese landen,
- mensen uit het werkveld aan het woord laten over hun ervaringen, meningen en visie op pleegzorg. Dat gebeurt via focusgroepen met onder meer cliënten en pleegouders.

Het congres begint op woensdag 15 september met een (gratis) stadswandeling. Deelname aan een congresdag kost 75 €, voor het diner betaalt u 50 € extra. Een gedetailleerd programma is beschikbaar op de website www.fostercareflanders.be.

Meer informatie vindt u ook op www.pleegzorgvlaanderen.be. Wie een poster wil maken, neemt contact op met cathelijne.vandenberg@pleegzorgvlaanderen.be. T: 070 220 300.

Vraagje voor het VAPH?

www.vaph.be

PAB

☎ 02 225 84 22
✉ pab@vaph.be

Provinciale Afdelingen

(voor vragen over uw persoonlijk dossier)

Prov. Afd. Antwerpen

Potvlietlaan 5, 2600 Berchem
☎ 03 270 34 40
☎ 03 270 34 41
✉ antwerpen@vaph.be

Prov. Afd. Vlaams-Brabant

Brouwersstraat 3, 3000 Leuven
☎ 016 31 12 11
☎ 016 31 12 29
✉ leuven@vaph.be

Prov. Afd. Limburg

Ilgatlaan 7, 3500 Hasselt
☎ 011 27 43 54
☎ 011 28 51 09
✉ hasselt@vaph.be

Prov. Afd. Oost-Vlaanderen

Kortrijksesteenweg 788, 9000 Gent
☎ 09 269 23 11
☎ 09 269 23 39
✉ gent@vaph.be

Prov. Afd. West-Vlaanderen

Magdalenestraat 20, 8200 Brugge
☎ 050 40 67 11
☎ 050 39 36 80
✉ brugge@vaph.be

Antennepunt Brussel

Sterrenkundelaan 30 – lokaal 004
1210 Brussel
☎ 02 225 84 62
☎ 02 225 84 05
✉ brussel@vaph.be
Open op maandag en woensdag van 9.15 tot 12.15 u. en van 14 tot 16 u.
(in juli en augustus alleen op woensdag)

Communicatiedienst

(voor algemene vragen)
Sterrenkundelaan 30, 1210 Brussel
☎ 02 225 85 97
☎ 02 225 84 05
✉ informatie@vaph.be

Centrale Registratie Zorgvragen

Antwerpen

Coördinatiepunt Handicap
Provincie Antwerpen
Boomgaardstraat 22 bus 100, 2600 Berchem
☎ 03 240 61 78
☎ 03 240 61 62
✉ greet.smeyers@welzijn.provant.be

Limburg

Coördinatiepunt Handicap
Provincie Limburg
Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt
☎ 011 23 72 18
☎ 011 23 82 80
✉ coördinatiepunthandicap@limburg.be

Oost-Vlaanderen

Coördinatiepunt Handicap
Provincie Oost-Vlaanderen
Provinciaal administratief centrum
W. Wilsonplein 2, 9000 Gent
☎ 09 267 75 28
☎ 09 267 75 99
✉ leen.de.caluwe@oost-vlaanderen.be

Vlaams-Brabant

Coördinatiepunt Handicap
Provincie Vlaams-Brabant

Provincieplein 1, 3010 Leuven

☎ 016 26 73 08
☎ 016 26 73 01
✉ handicap@vlaamsbrabant.be

West-Vlaanderen

Coördinatiepunt Handicap
Provincie West-Vlaanderen
Hoefijzerlaan 38, 8000 Brugge
☎ 050 34 98 63
☎ 050 34 98 72
✉ rog@west-vlaanderen.be

Brussels Aanmeldingspunt voor Personen met een Handicap (BRAP)

(voor vragen rond handicap in Brussel)
Louis Wittouckstraat 54, 1020 Brussel
☎ 02 421 18 70
✉ info@brap.be
☎ www.brap.be

Kenniscentrum Hulpmiddelen (KOC)

Sterrenkundelaan 30, 1210 Brussel
☎ 02 225 86 61
☎ 02 225 84 05
✉ koc@vaph.be
☎ www.hulpmiddeleninfo.be

Op naar de festivals

De zomer is in aantocht: duizenden jongeren zakken binnenkort af naar Werchter, Pukkelpop en de honderden andere festivals die Vlaanderen rijk is. Maar niet alle festivals zijn even toegankelijk, en daar wil vzw Intro iets aan doen.

Vzw Intro verleent advies op maat van festivalorganisatoren en geeft ondersteuning bij de praktische opbouw van een evenement. Op die manier wil het zoveel mogelijk festivals en andere publieksevenementen toegankelijk maken voor mensen met een handicap. Daarnaast controleert Intro of de organisatoren juist communiceren over de toegankelijkheid van hun evenement. Intro levert inspanningen voor mensen met een auditieve, fysieke, visuele en verstandelijke handicap, en voor mensen met autisme.

Verschillende evenementen

Onder meer Rock Werchter, Pukkelpop, Dranouter, Dour, Sfinx, Rimpelrock, het Cactusfestival en meer dan 150 andere evenementen werken intussen samen met Intro. België hoort bij de top van Europa als het op toegankelijkheid van festivals aankomt.

Maar ook andere evenementen hebben samen met Intro hun toegankelijkheid verbeterd. Daarbij horen onder meer de thuiswedstrijden van de Rode Duivels, de Memorial Van Damme, de Ronde van Vlaanderen, Gent-Wevelgem, en heel wat veldritten. Ook voorstellingen in cultuurcentra en Batibouw hebben samen met Intro hun toegankelijkheid geoptimaliseerd.

Kalender

De volledige Introkalender van de evenementen die toegankelijk gemaakt zijn, al dan niet samen met Intro, vindt u op www.intro-events.be. Hebt u vragen over de toegankelijkheid van een bepaald festival? Neem dan gerust contact op met Intro voor meer informatie.

Ook als u een vraag hebt over een evenement dat niet op de website vermeld wordt, kunt u een beroep doen op de vzw. Die doet dan het nodige om zo goed mogelijk aan uw vraag te voldoen. En ook als u achteraf opmerkingen hebt bij de toegankelijkheid van een evenement, kunt u dat signaleren.

Meer info

vzw Intro, Noorderlaan 4, 1731 Zellik

☎ 02 465 67 00

☎ 02 466 70 38

💻 www.intro-events.be

✉ info@intro-events.be

Er zijn ook Intro-kantoren in Roeselare en Hasselt.

Handblad is een driemaandelijks serviceblad van het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap. Verantwoordelijke uitgever: Laurent Bursens, Sterrenkundelaan 30, 1210 Brussel. Redactie en realisatie: Jansen & Janssen – www.jaja.be.
Volgend nummer: 15 september 2010.